

Należy wiązać wielkość produkcji zwierzęcej z arealem gruntów rolnych

Plan, od którego naprawdę wiele zależy

W połowie września zakończyły się konsultacje drugiego projektu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Dokument ma fundamentalne znaczenie dla dalszego rozwoju całego polskiego rolnictwa.

Swoje uwagi przedstawiło wiele organizacji rolniczych, w tym Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych. W piśmie skierowanym do resortu rolnictwa zwrócono uwagę na błędne adresowanie wsparcia finansowego. Zgodnie z propozycjami MRiRW wspierane mają być przede wszystkim małe gospodarstwa, często o charakterze socjalnym, a nie towarowym. „Proponowany sposób działania wskazuje, że celowym zamierzeniem jest dążenie do utrwalenia rozdrobnionej struktury polskiego rolnictwa. Jako Federacja jesteśmy zdania, że wsparcie powinno być dostępne również dla większych gospodarstw o potencjale rozwojowym i proponujemy, aby wsparcie dotyczyło 300 ha w każdym gospodarstwie” – czytamy w uwagach FZPDiWR.

Wszystko można policzyć

Zdaniem organizacji, należy wiązać wielkość produkcji zwierzęcej z arealem gruntów rolnych, w oparciu o obowiązujące normy i standardy. „W załączniku 3 Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej są podane zawartości N w gnojowicy dla macior z prosiętami 25,4 kg/szt./rok, a dla tuczników 10,8 kg/szt./rok. Jeżeli maksymalną dawkę czystego składnika N 170 kg /ha/rok podzielimy przez 25,4 (maciory) oraz przez 10,8 (tuczniki), a potem pomnożymy przez 300 ha, to otrzymamy 2000 szt. macior, 4700 szt. tuczników, które możemy utrzymywać w gospodarstwie dysponującym arealem 300 ha” – stwierdziła FZPDiWR.

W interwencji 5.1 Planu Strategicznego dla WPR przewidziano wsparcie dla nie więcej niż 50 krów. „Proponujemy znoszenie limitów wsparcia

Zgodnie z propozycjami MRiRW w nowej perspektywie WPR wspierane mają być przede wszystkim małe gospodarstwa, często o charakterze socjalnym, a nie towarowym. Nie zgadza się z tym Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych

i preferowaną obsadę dla 300 ha wielkości 300-450 krów” – podkreśliła Federacja.

Capping do poprawki

Nie od dziś wiadomo, że ogromnym problemem dla dużych gospodarstw towarowych (także tych nadzorowanych przez KOWR) jest capping, a więc mechanizm redukcji płatności dla podmiotów otrzymujących płatności bezpośrednio powyżej ustalonej kwoty (obecnie jest to 150 tys. euro). FZPDiWR zaproponowała doprecyzowanie, aby kwota redukcji dopłaty była pomniejszona o następujące koszty związane z pracownikami i utrzymaniem miejsc pracy:

- Koszty wynagrodzenia i wszelkie jego pochodne, w tym składki chorobowe.
- Koszty medycyna pracy – obowiązkowe badania lekarskie wstępne, kontrolne, okresowe i sanitarne.
- Koszty wyposażenia stanowisk pracy.
- Koszty Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.
- Koszty szkoleń BHP oraz szkoleń zwiększających kompetencje twarde i miękkie pracowników.
- Koszty uzyskania uprawnień niezbędnych do wykonywania pracy, np. na obsługę wózków widłowych, uprawnień energetycznych itp.
- Koszty pakietów medycznych dla pracowników.

- Koszty szczepień profilaktycznych.
- Koszty zakupu, prania i naprawy odzieży roboczej.
- Koszty posiłków regeneracyjnych.
- Koszty hoteli i noclegów dla pracowników.
- Koszty transportu do pracy.
- Koszty wsparcia psychologicznego i prawnego dla pracowników.

Więcej nie znaczy gorzej

Głos organizacji branżowych w zakresie Planu Strategicznego dla WPR wybrzmiał także w uwagach przesłanych do ministerstwa rolnictwa w ramach grupy Hodowcy Razem (Krajowy Związek Pracodawców – Producentów Trzody Chlewnej Polpig, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej Polsus, Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego).

„Fundusze Europejskiego Zielonego Ładu powinny zostać wykorzystane do poprawy krajowej struktury agrarnej. Proponujemy rozszerzyć pakiet działań w ramach wspierania dochodów gospodarstw rolnych o kierunkową zmianę struktury agrarnej, powiązanej z powiększeniem powierzchni gospodarstw oraz o poprawę wydajności produkcji” – stwierdzono. Zdaniem sygnatariuszy pisma, duże gospodarstwa (najbardziej predystynowane do absorbowania nowych technologii, innowacji i walki konkurencyjnej) zostały wyeliminowane ze wsparcia PROW. „Wnioskujemy o uwzględnienie w Planie Strategicznym roli dużych gospodarstw w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego kraju, zrównoważonego rozwoju i wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi. Badania naukowe wykazały, że przy wyższym poziomie intensywności produkcji obciążenie jednostki produkcji gazami cieplarnianymi jest niższe” – napisano.

Nie tędy droga

Poruszono także ważny temat stopniowego ograniczania produkcji rolniczej w Unii Europejskiej. „To nie

Mariusz Olejnik

p.o. prezesa zarządu FZPDWR

– Nasze uwagi są merytoryczne i mają na celu otwarcie oczu decydentom. Nie można budować nowoczesnego i konkurencyjnego rolnictwa wyłącznie w oparciu o małe i średniej wielkości gospodarstwa. Duże podmioty towarowe muszą mieć nie tylko swoje miejsce na rolniczej mapie kraju, ale również możliwość realnego wsparcia z WPR.

jest remedium na zagrożenia środowiskowe i klimatyczne, gdyż nie stanowią one rozwiązań w skali globalnej. Przeniesienie produkcji z UE do innych rejonów, o technologiach nieuwzględniających wymagań środowiskowych, może spowodować pogorszenie wpływu na klimat w skali globalnej” – podkreślono w dokumencie.

Zwrócono uwagę, że konieczne jest ograniczenie zużycia antybiotyków. „Podniesienie opłacalności produkcji zwierząt można uzyskać poprzez wprowadzenie zdrowotnych programów profilaktycznych dla stad trzody chlewnej, co spowoduje zmniejszenie upadków macior, śmiertelności zarodków w okresie ciąży i upadków prosiąt przed odsadzeniem. Poprawa zdrowia zwierząt prowadzi do zmniejszenia zużycia antybiotyków w produkcji zwierzęcej oraz ograniczenia zjawiska oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. W Planie Strategicznym nie założono wsparcia dla zdrowotnych programów profilaktycznych zwierząt” – wytknięto.

Dużo uwag i komentarzy

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w podsumowaniu konsultacji, które trwały od 30 lipca do 15 września podkreśliło, że najczęściej zgłaszane uwagi dotyczyły: ekoschematów – 14 proc., interwencji w formie płatności bezpośrednich – wsparcie dochodów związanych z wielkością produkcji – 4,5 proc., interwencji w sektorze pszczelarstwie – 3,2 proc. oraz interwencji na rzecz ochrony cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 – 3 proc., interwencji na rzecz scaleń gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym – 5,6 proc., konieczności zapewnienia wsparcia infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich – 3 proc., interwencji LEADER – 2,9 proc.,

interwencji na rzecz systemów jakości – 2,8 proc. oraz wsparcia ich uczestników – 2,5 proc.

Część zgłoszonych uwag (5,7 proc.) odnosiła się także do informacji zawartych w części diagnostycznej Planu Strategicznego dla WPR. Kto najczęściej zgłaszał uwagi i komentarze? Osoby fizyczne – 20 proc., organizacje pozarządowe – 29 proc. (dodatkowo organizacje ekologiczne – 3,3 proc.), JST – 8,2 proc., doradztwo rolnicze – 9,5 proc., związki branżowe – 7 proc. oraz izby rolnicze – 5,2 proc.

Podstawowym narzędziem do zgłaszania uwag był specjalnie utworzony do tego celu formularz na stronie internetowej. Uwagi i komentarze do projektu Planu, były również zgłaszane podczas licznych spotkań. MRiRW podkreśliło, że od początku prac nad PS WPR, tj. od 2018 r. odbyło się ponad 200 spotkań, z czego blisko 100 z nich już po upublicznieniu pierwszej wersji Planu, co pozwoliło „zintensyfikować oraz sprecyzować prace nad poszczególnymi zapisami projektu”.

Mamy czas do stycznia

„Wszystkie uwagi i komentarze zgłoszone w procesie konsultacji projektu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 stanowią bardzo istotny przedmiot analiz pod kątem możliwości uwzględnienia ich w ostatecznej wersji Planu Strategicznego. O dalszych pracach nad PS WPR będziemy informować m.in. za pośrednictwem strony internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi” – podaje resort.

Obecnie procedowane projekty przepisów UE obligują kraje członkowskie, w tym Polskę, do przekazania krajowych planów strategicznych do Komisji Europejskiej najpóźniej 1 stycznia 2022 roku. ▀

Krzysztof Zacharuk